

Sygn. akt **IX GC 3/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, 19 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący - SSO Katarzyna Krzymkowska

Protokolant – p.o. stażysty Anna Wiciak - Pieciul

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2017 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy z powództwa: J. R.

przeciwko: K. K.

o: zapłatę

I. zasądza od pozwanego K. K. na rzecz powódki J. R.:

- a) odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od kwoty 50.000 zł od dnia 1 lutego 2016 r. do dnia 13 kwietnia 2016 r.,
- b) odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od kwoty 50.000 zł od dnia 1 lutego 2016 r. do dnia 19 kwietnia 2016 r.,
- c) odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od kwoty 50.000 zł od dnia 1 lutego 2016 r. do dnia 28 kwietnia 2016 r.,
- d) odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od kwoty 46.800 zł od dnia 1 lutego 2016 r. do dnia 29 marca 2016 r.,

I. kosztami postępowania obciąża pozwanego i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 5417 zł;

II. stwierdza, że zasądzone w punkcie I oraz II roszczenia zostały wyegzekwowane w całości w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Złotowie B. W. w sprawie Km 1100/16.

SSO K. Krzymkowska

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym 14 kwietnia 2016 i zarejestrowanym pod sygn. IX GC 373/16 powódka – J. R. wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, aby pozwany - K. K. zapłacił jej kwotę 100 000 zł oraz ustawowe odsetki od dat i kwot szczegółowo wskazanych w pozwie oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej strony zawarły umowę sprzedaży, której przedmiotem była Automatyczna tulejarka 25 taśmowa do produkcji rur papierowych nr 093. Powód umowę miał wykonać należycie, lecz pozwany nie zapłacił należności dochodzonej pozwem - tj. połowy ceny, która wynosiła 200 000 zł netto.

Postanowieniem z 10 maja 2016 r w sprawie IX GC 373/16 Sąd umorzył postępowanie co do należności głównej 50 000 zł.

Postanowieniem z 22 czerwca 2016 r. w sprawie IX GNc 632/16 Sąd umorzył postępowanie co do należności głównej 50 000 zł, a także wydał tego samego dnia w tejże sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu.

Nakaz zapłaty został uprawomocniony przez Przewodniczącego i nadana została mu klauzula wykonalności.

Wobec stwierdzenia nieprawidłowego doręczenia nakazu zapłaty pozwanemu, Przewodniczący, w dniu 2.1.2017 stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu przez pozwanego.

Pozwany złożył sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w tymże zakresie. Pozwany zażądał przekazania sprawy do Sądu Okręgowego w Lublinie. Pozwany podał, że strony pozostawały w stałych stosunkach gospodarczych, przyznając, że strony zawarły umowę sprzedaży opisaną w pozwie. Pozwany miał informować powódkę, że zapłaci cenę do końca czerwca 2016 r., na co powódka wyraziła zgodę. Zdaniem pozwanego wystąpienie przez powódkę o zapłatę odsetek stanowi przekroczenie zasad współżycia społecznego. Powódka zalega bowiem z zapłatą na rzecz pozwanego odsetek w łącznej kwocie 28 760,31 zł.

Powódka przyznała, że wyegzekwowała od pozwanego - na podstawie tytułu wykonawczego prawomocnego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z 22 czerwca 2016 r. w sprawie o sygn. akt tut. Sądu IX GNc 632/16 - wszystkie dochodzone ostatecznie pozwem odsetki oraz koszty postępowania w kwocie 5417 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka prowadzi działalność gospodarczą pod firmą Zakład Produkcyjno Handlowo Usługowy (...). Pozwany prowadzi działalność gospodarczą w pod firmą (...) w zakresie m.in. produkcji maszyn dla przemysłu papierniczego.

okoliczność bezsporna, a nadto dowód: informacja z (...) pozwanego (k. 16).

Powódka jako sprzedający a pozwany jako kupujący zawarli umowę sprzedaży nr (...) w dniu 10/10/2015 r. w L., której przedmiotem była automatyczna tulejarka 25 taśmowa do produkcji rur papierowych nr 093. Cenę określono na kwotę 200 000 zł netto, wg harmonogramu wpłat: I wpłata w kwocie 40 000 zł + VAT w terminie do 30.11.2015 r.; II wpłata w kwocie 160 000 zł + VAT do 31.01.2015 r. Wszelkie zmiany wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności.

okoliczność bezsporna, a nadto dowód: poświadczona za zgodność z oryginałem przez pełn. powódki będącego adw. kserokopia umowy stron (k. 8-9)

Powódka umowę wykonała należycie, bez wad i w całości. Jako potwierdzenie wykonania umowy powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT nr (...) z 19.11.2015 na kwotę 246 000 zł brutto płatną do 31.01.2016.

okoliczność bezsporna, a nadto dowód: poświadczona za zgodność z oryginałem przez pełn. powódki będącego adw. kserokopia ww. FV (k. 10).

Pozwany nigdy nie kwestionował ilości i jakości dostarczonego mu towaru przez powódkę. Nie podnosił też, że jest on niezgodny z zamówieniem. Pozwany nie zwrócił również doręczonej przez powódkę faktury VAT. Nie domagał się jej skorygowania. Strony nie zmieniały terminów zapłaty wynikających z zawartej umowy.

Powódka wezwała pozwanego, przed wytoczeniem powództwa, do zapłaty należności i pozwany uiszczył 3 grudnia 2015 kwotę 49 200 zł, 13 kwietnia 2016 kwotę 50 000 zł a 29 marca 2016 kwotę 46 800 zł. Po wytoczeniu powództwa pozwany uregulował pozostałą część należności głównej, tj. 19.04.2016 roku kwotę 50.000 zł oraz 28.04.2016 roku kwotę 50.000 zł. Powódka cofnęła więc pozew o zapłatę należności głównej podtrzymując żądanie zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie.

Powódka wyegzekwowała od pozwanego kwotę odsetek ustawowych oraz kwotę 5417 zł tytułem kosztów procesu na podstawie tytułu wykonawczego prawomocnego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z 22 czerwca 2016 r. w niniejszej sprawie IX GNc 632/16

Bezsporne, a nadto dowód - poświadczona za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda będącego adwokatem kserokopia: wezwania do zapłaty (k. 14 i n.), potwierdzeń przelewu (k. 11-13, 27, 38); dokumenty znajdujące się w aktach egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Złotowie B. W. o sygn. KM 1100/16.

Oceniając materiał dowodowy, Sąd nie miał żadnych zastrzeżeń do wiarygodności zgromadzonych w sprawie dokumentów. Nie noszą one śladów podrobienia, czy przerobienia, a ich treść i autentyczność nie były kwestionowane przez strony w trakcie procesu.

Natomiast moc dowodowa i wiarygodność wszystkich wymienionych wyżej dokumentów prywatnych, w rozumieniu art. 245 k.p.c., nie zostały zakwestionowane przez żadną ze stron, w szczególności przez pozwanego, a Sąd mając także na względzie stanowisko strony pozwanej przedstawione w odpowiedzi na pozew, nie znalazł podstaw do odmowy im tak wartości dowodowej jak i wiarygodności.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego Sąd miał na uwadze, że każda ze stron obowiązana jest do złożenia zgodnych z prawdą wyjaśnień odnośnie okoliczności sprawy i oświadczeń co do twierdzeń strony przeciwnej dotyczących okoliczności faktycznych (art. 3 k.p.c. i 210 § 2 k.p.c.), przy czym ogólne zaprzeczenie wszystkim twierdzeniom strony przeciwnej nie czyni zadość temu obowiązkowi (por. uchwała pełnego składu SN z 15.07.1974 r., sygn. akt KW Pr. 2/74, publ. w OSNC 1974/12/203).

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy należało mieć na względzie przede wszystkim to, że przy przyjętej przez stronę pozwanego linii obrony, istotnym w sprawie było jedynie poczynienie ustaleń w przedmiocie okoliczności przedstawionych wyżej i ustalenie, że w tym zakresie pozwany nie zaprzeczył ich zaistnieniu, a wręcz potwierdził fakt współpracy stron i wykonania umowy przez powódkę.

Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego oraz świadka, albowiem okazał się on zbędny i prowadzący do przedłużenia postępowania. Wobec braku szczegółowych twierdzeń sprzeciwu, podpisanego przez zawodowego pełnomocnika i dowodów, co do rzekomych ustaleń stron w zakresie wydłużenia terminu płatności, słuchanie pozwanego oraz świadka, nie dostarczyłoby jakichkolwiek istotnych ustaleń dla tej sprawy. W szczególności, gdy strona przeciwna zaprzeczyła tym twierdzeniom ze sprzeciwu, a pozwany nie stawiał się na rozprawie i nie usprawiedliwił swojego niestawiennictwa. Jak podał zaś zawodowy pełnomocnik pozwanego kwestie dotyczące zmiany terminu płatności miały być rzekomo ustalane między pozwanym a powódką. Przeto świadek nie wniósłby okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy w zakresie ustaleń stron co do prolongaty spłaty zadłużenia. Istotne znaczenie w sprawie ma również to, że w umowie pisemnej strony ustaliły terminy płatności, przy czym zgodnie z § 5 wszelkie zmiany umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności. Strona pozwana nie przedstawiła dokumentu pisemnego, z którego wynikać miałyby inny termin płatności.

Sąd zważył co następuje:

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawał fakt, że strony łączył stosunek zobowiązaniowy – umowa, na podstawie której powódka przeniosła własność i wydała pozwanemu tulejarkę taśmową, a pozwany towar odebrał i zobowiązany był zapłacić ustaloną w umowie cenę.

Zgodnie z art. 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

Umowę sprzedaży należy zaliczyć do umów wzajemnych, gdyż świadczenie sprzedawcy (przeniesienie na kupującego własności rzeczy i wydanie mu jej) jest odpowiednikiem świadczenia kupującego (zapłaty sprzedawcy umówionej ceny

sprzedaży). Zgodnie z art. 488 § 1 k.c. świadczenia będące przedmiotem zobowiązań z umów wzajemnych winny być spełnione jednocześnie, chyba że z umowy, z ustawy albo z orzeczenia Sądu lub decyzji innego właściwego organu wynika, iż jedna ze stron jest zobowiązana do wcześniejszego świadczenia.

Jeżeli świadczenia wzajemne powinny być spełnione jednocześnie, chyba że z umowy stron wynika, że jedna ze stron obowiązana jest do wcześniejszego świadczenia. (art. 488 § 1 k.c.). Zgodnie z umową stron powódka spełniła swoje świadczenie wcześniej, a termin spełnienia świadczenia przez pozwanego został w umowie wskazany i pozwany się z niego nie wywiązał, gdyż zapłacił należność w kilku ratach i to po upływie umówionego terminu.

Pozwany wskazywał jedynie na fakt prolongaty spłaty zadłużenia wobec powódki należności wynikających ze spornej faktury. Niemniej, w toku postępowania dowodowego przeprowadzonego przez Sąd nie dość, że kwestia ta nie została przez pozwanego wykazana, to strona powodowa jednoznacznie zaprzeczyła stanowczo tym twierdzeniom. Z dowodów i twierdzeń pozwu i przy braku dowodów strony przeciwnej wynika, że strony nie prowadziły rozmów w sprawie przedłużenia terminu zapłaty za sprzedany towar, a tym bardziej nie zawarły jakiegokolwiek porozumienia co do prolongaty spłaty. Wobec treści §5 umowy stron wszelkie zmiany terminów płatności rat za cenę wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności. Strona pozwana nie wykazała, że strony ustaliły, że odsetki za opóźnienie są nienależne, nie kwestionując również samego opóźnienia w zapłacie, o którym mowa w pozwie. Brak dowodów na piśmie, że doszło do prolongaty spłaty lub że powódka zrzekła się odsetek. W związku z tym aktualne w dalszym ciągu pozostało zobowiązanie do zapłaty odsetek z tytułu opóźnienia w zapłacie ceny sprzedaży w wysokości dochodzonej pozwem. Zgodnie bowiem z art. 481 §1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W myśl art. 481 §2 zd. I k.c. jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Z uwagi na powyższe należało stwierdzić, że skoro powódka wykonała ciężące na niej obowiązki umowne, pozwany zobowiązany jest do zapłaty powódce odsetek od uzgodnionej ceny, którą już całkowicie uiszczył przed zamknięciem rozprawy (art. 481 § 1 i 2 w zw. z art. 535 k.c. i art. 488 §1 k.c.). Z tej przyczyny Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

Za całkowicie bezzasadny sąd uznał zarzut pozwanego oparty na art. 5 kc, jakoby dochodzenie przez powódkę odsetek ustawowych za opóźnienie w sytuacji, kiedy pozwanemu przysługuje wobec powódki wzajemne roszczenie o zapłatę odsetek ustawowych za opóźnienie stanowiło nadużycie prawa. Należy bowiem zaznaczyć, że to wyłącznie od woli pozwanego zależało, czy dochodził we właściwym czasie, czy też dopiero będzie dochodził własnych roszczeń o zapłatę odsetek. Brak jest natomiast dowodów oraz twierdzeń co do np. wzajemnego zrzeczenia się roszczeń odsetkowych lub skutecznego potrącenia.

Odnośnie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Sąd uznał, że stroną przegrywającą proces jest pozwany, albowiem powódka wykazała, że przyczyną cofnięcia pozwu było uiszczenie przez pozwanego części należności głównej dochodzonej pozwem, już po wniesieniu pozwu do sądu oraz wyegzekwowanie pozostałej części na podstawie prawomocnego nakazu zapłaty. Pozwany nie płacąc należności w terminie, pomimo wezwania do zapłaty, dał powody do wytoczenia powództwa. W postanowieniu z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie II CZ 208/11 Sąd Najwyższy stwierdził, że zasadą jest (art. 203 § 2 k.p.c.), że w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia. Jednakże dopuszczalne jest odstępstwo od tej zasady w sytuacji, gdy powód wykaże, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia pozwu. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda. W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 k.p.c.) pozwanego należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę. Skoro powódka wykazała, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia jej praw (dopiero po jego wytoczeniu pozwany uiszczył część dochodzonych należności i poddał się egzekucji), to pozwanego należało uznać za stronę przegrywającą sprawę w całości.

Powódka poniosła w procesie następujące koszty: opłaty od pełnomocnictwa 17 zł i zastępstwa procesowego strony powodowej w wysokości 5400 złotych, ustalone na podstawie § 2 pkt 6 i §3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, co daje łącznie 5417 zł. Należy bowiem wskazać, że powództwo zostało wytoczone o zapłatę kwoty 100.000 zł należności głównej oraz o zapłatę odsetek ustawowych za opóźnienie. Dopiero po wniesieniu pozwu pozwany uiszczył należność główną.

W punkcie III sentencji wyroku Sąd w związku z wydaniem wyroku uwzględniającego powództwo w podtrzymywanej ostatecznie części wprowadził wzmiankę o spełnieniu świadczenia przez pozwanego. Przyczyna# zamieszczenia wzmianki był wzgląd na uniknięcie w przyszłości ewentualnego, kolejnego sporu pomiędzy stronami oraz na celowość# i ekonomię# postępowania (por. uchwała z 4 stycznia 1979 r., III CZP 91/78, OSNC 1979, nr 7-8, poz. 139).

SSO Katarzyna Krzymkowska